

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/653/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4408214380
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4408214380.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a sudkyň Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v právnej veci žalobkyne: U. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. č. XXX, zastúpená JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., Nové Zámky, Forgáčova bašta 7 proti žalovaným: 1. P. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. č. XXX, 2. O. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. č. XXX, obe žalované zastúpené advokátkou JUDr. Helenou Kontrovou, so sídlom Semerovo č. 414, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade a o odvolaní žalobkyne v rozsahu trov konania proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15. februára 2016 č. k. 6C/224/2008-875 v spojení s opravným uznesením zo dňa 17. augusta 2016 č. k. 6C/224/2008-945 a s opravným uznesením zo dňa 13. septembra 2016 č. k. 6C/224/2008-947 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd určil darovaciu zmluvu uzatvorenú dňa 23. 01. 2008 za neplatnú a vo výrokoch, ktorými určil, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX p o t v r d z u j e .

Vo zvyšných výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 23. 01. 2008, na základe ktorej Správa katastra Nové Zámky povolila vklad vlastníckeho práva dňa 21. 07. 2008 pod č. V 539/08, ktorou darkyňa P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX bytom H. č. XXX ako darkyňa darovala obdarovaným P. M., rod. M., nar. XX. XX. XXXX trvale bytom H. č. XXX a O. F., rod. M., nar. XX. XX. XXXX trvale bytom W. č. XXX nehnuteľnosti, ktoré boli zapísané v katastri nehnuteľností, Správy katastra Nové Zámky v katastrálnom území H. na LV č. XXX ako parcela registra „C“ č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcela registra „C“ č. parcely 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parcela registra „C“ č. 855/145 záhrady o výmere 220 m² a rodinný dom, súp. č. XXX na parcele registra „C“ č. 855/113 každej v 1 k celku a nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra Nové Zámky zapísané na LV č. XXX ako parcela registra „E“ č. 819/4 orná pôda o výmere 10150 m² v pomere 4/12 k celku, parcela registra „E“ č. 851/101 orná pôda o výmere 20000 m² v pomere 4/12 k celku, parcela registra „E“ č. 1146/6 orná pôda o výmere 30000 m² v pomere 4/12 k celku, ktoré boli darované v celosti P. M., je neplatná. Ďalším výrokom určil, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako rodinný dom súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 855/113 bol v celosti v čase smrti alebo jej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve, patrí do dedičstva po nej. Taktiež určil, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v

katastri nehnuteľností, Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 1830 orná pôda o výmere 10050 m² a parcela registra „C“ č. 2215 orná pôda o výmere 10000 m² boli v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po nej. V poradí štvrtým výrokom určil, že žalobkyňa je v celosti vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcela registra „C“ č. 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parcela registra „C“ č. 855/145 záhrady o výmere 220 m². Žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobkyni trovy konania v sume 5.767,42 eura, na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., Nové Zámky, Forgáčova bašta 7, vedený vo Q., a. s. BIC: X., IBAN:X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalované v 1. a 2. rade taktiež zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni trovy konania o nariadenie predbežného opatrenia v sume 133,83 eura, na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o., Nové Zámky, Forgáčova bašta 7, vedený vo Q., a. s. BIC: SUBASKBX, IBAN:X XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie rozhodol i o trovách konania štátu tak, že žalované v 1. a 2. rade zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť Okresnému súdu Nové Zámky trovy štátu v sume 665,21 eura, do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Posledným výrokom uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Nové Zámky súdny poplatok v sume 199 eur, do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 80 písm. c/ OSP, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 až 3, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 139 ods. 1, 2, § 34, § 37 ods. 1, 2, § 38, § 39, § 40 ods. 1 a 3, § 43, § 46 ods. 1, 2, § 123, § 628 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou, doručenou súdu dňa 06. 10. 2008 domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 23. 01. 2008, ktorou P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX bytom H. č. XXX darovala žalovaným P. M. a O. F., každej v pomere 1 k celku nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra Nové Zámky, na LV č. XXX k. ú. H.. Zároveň v žalobe žiadala, aby súd určil, že je výlučnou vlastníčkou parciel zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H., ktoré boli zapísané ako parcely registra č. „C“ 855/113, 855/114 a 855/145. Žaloba bola podaná aj voči P. M., ktorá v priebehu konania zomrela dňa 02. 10. 2009, a preto súd uznesením č. 6C/224/2008-210 zo dňa 28. 04. 2010 konanie voči nej zastavil. Právna zástupkyňa žalobkyne v priebehu konania požiadala súd, aby pripustil zmenu petitu žaloby a súd návrhu žalobkyne vyhovel uznesením č. 6C/224/2008-837 a zmenu petitu žaloby pripustil. Žalobkyňa svoju žalobu zdôvodnila tým, že matka účastníčok P. M., rod. B. jej darovala nehnuteľnosť - parcelu č.855/15 o výmere 2158 m², ktorú nadobudla prídelovou listinou v roku 1948, a ktorá sa nachádza v katastrálnom území H.. Uviedla, že túto nehnuteľnosť jej matka darovala na dvakrát a to najprv jej darovala darovacou zmluvou zo dňa 16. 06. 1978 spísanou Advokátskou poradňou Nové Zámky, ktorá bola registrovaná Štátnym notárstvom Nové Zámky dňa 27. 09. 1978 pod číslom RI478/78 polovicu a na základe tejto darovacej zmluvy bol v prospech žalobkyne založený list vlastníctva č. XXX k. ú. H., z ktorého vyplýva, že žalobkyňa sa stala vlastníčkou parcely č. 855/153 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcely č.855/154 o výmere 294 m² a parcely č.855/155 záhrady o výmere 220 m², pričom matka žalobkyne ďalšou darovacou zmluvou zo dňa 14. 10. 1992 spísanou notárskou zápisnicou N616/92 NZ 582/92 darovala žalobkyni parcelu č. 855/15 zastavané plochy o výmere 2158 m², na základe čoho sa žalobkyňa stala vlastníčkou uvedenej parcely, ktorá bola zapísaná na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H.. Z uvedeného vyplýva, že v prospech žalobkyne bolo zle zapísané vlastníctvo - čiastočne duplicitné. V žalobe ďalej uviedla, že podaním zo dňa 10. 04. 2006 požiadala Správu katastra Nové Zámky o prešetrenie veci a Správa katastra oznámením zo dňa 27. 10. 2006 uviedla, že listina RI1880/92 nemala byť do operátu zapísaná, a preto kataster navrhol nesprávnu evidenciu vlastníckeho práva k pôvodnej nehnuteľnosti parcele 855/15 k. ú. H. tak, že LV č. XXX, na ktorom je evidovaná parcela EKN č. 855/15 zastavané plochy o výmere 2158 m² sa zruší, keďže táto nehnuteľnosť je zapísaná v registri C-KN na listoch vlastníctva č. XXX a XXX k. ú. H. na základe darovacej zmluvy z roku 1978 a následne Správa katastra Nové Zámky rozhodnutím č. X-295/2006-2 zo dňa 21. 11. 2006 zrušila LV č. XXX k. ú. H. v celom rozsahu, a tak sa stalo, že darovacia zmluva, ktorou matka žalobkyne darovala druhú polovicu pôvodnej parcely č. 855/15, nie je premietnutá v údajoch katastra. Žalobkyňa proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie, avšak Katastrálny úrad v Nitre rozhodnutím č. Xo/1/2007-3/Br zo dňa 13. 02. 2007 odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie Katastra Nové Zámky. Následne žalobkyňa proti uvedenému rozhodnutiu podala žalobu dňa 07. 05. 2007 na Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom 30S/33/2007 zo dňa 30. 10. 2007 zrušil uvedené rozhodnutie Katastrálneho úradu v Nitre a uvedené rozhodnutie Katastrálneho úradu Nové Zámky, pričom konštatoval, že správny orgán nesprávne postupoval a uvedený súd zároveň uznal, že identifikácia parciel, ktorá bola vydaná

k spisaniu darovacej zmluvy z roku 1992 uviedla účastníkov darovacej zmluvy, ale aj notára do omylu, keďže nezohľadnila prvú darovaciu zmluvu, a tak sa stalo, že druhou darovacou zmluvou boli darované aj pozemky, ktoré boli predmetom prvej darovacej zmluvy. Žalobkyňa ďalej poukázala na to, že platnosť ani jednej z uvedených darovacích zmlúv nebola účastníkmi spochybnená a uviedla, že obe darovacie zmluvy boli registrované Štátnym notárstvom, keďže podľa vtedy platných predpisov sa vlastníctvo nadobúdalo účinnosťou zmluvy a na účinnosť zmluvy bola potrebná registrácia Štátnym notárstvom. Žalobkyňa tiež uviedla, že od roku 1992 bola v užívaní dobromyseľná a nepochybovala o svojom vlastníctve, na darovanej nehnuteľnosti vybudovala so svojím manželom chodníky, ploty s betónovými základmi, železnými stĺpmi a pletivom, pozemky obrábali, pestovali na nich zeleninu, a preto vlastníctvo nadobudla buď uvedenými darovacími zmluvami, alebo vydržaním. Taktiež uviedla, že zistila, že matka P. M. darovacou zmluvou zo dňa 23. 01. 2008 darovala predmetné nehnuteľnosti žalovaným v 1. a 2. rade, pričom matka v januári 2008 nebola spôsobilá vykonať uvedený úkon, a navyše, konala v rozpore s dohodou, keďže predmetné nehnuteľnosti darovala žalobkyňi. Žalobkyňa uviedla, že je presvedčená o tom, že matka nevedela, čo robí a že žalované len zneužili jej starobu a neschopnosť vnímať úkony a neschopnosť sa rozhodovať. Žalobkyňa uviedla, že matka do mája 2006 bývala u nej a potom ju k sebe vzala sestra, pričom v tom čase mala matka zdravotné problémy a sestra si ju vzala k sebe proti vôli žalobkyne a proti vôli matky. Sestra žalobkyňi úplne zakázala k matke prístup, pričom od iných príbuzných sa dozvedela, že matka nie je spôsobilá vykonať žiadny právny úkon už viac ako dva roky a uviedla, že matka vždy hovorila, že dom bude patriť synovi žalobkyne a ten bude musieť všetkých z domu vyplatiť. Preto matka darovala pozemky žalobkyňi s tým, že až keď bude syn vedieť vyplatiť ostatných, potom poskytne dom, a teda matka nechcela ani jedno dieťa ukrátiť na majetku. Matka jej pozemky darovala preto, lebo sa o ňu starala od svojej mladosti a túto intenzívnu starostlivosť jej venovala 20 rokov, pričom dom žalobkyne je v susedstve s domom, v ktorom bývala matka. Do domu spolu s manželom investovali a v dome sa dnes nachádzajú veci, ktoré patria žalobkyňi a jej manželovi, napr. sporák. Žalobkyňa uviedla, že má naliehaný právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy, ktorú uzavrela matka so žalovanými, keďže nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom darovacej zmluvy, t.j. pozemky žalobkyňa vlastní na základe uvedených darovacích zmlúv, a vzhľadom na skutočnosť, že matka účastníčok je dlhodobo neschopná rozoznať úkony, ktoré sa vykonávajú.

Súd prvej inštancie po oboznámení sa so žalobou, s pripojenými dokladmi k žalobe, ako i s dokladmi založenými v spise a na základe vyjadrení strán a ich zástupcov, s prihliadnutím na záver znaleckého posudku znalca MUDr. Višňovského zistil, že žaloba žalobkyne v časti, v ktorej sa domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 22. 01. 2008, ktorú uzavreli P. M. ako dárkyňa a žalované v 1. a 2. rade ako obdarované, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H., vrátane rodinného domu súpisné číslo XXX a nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XXX k. ú. H., je dôvodná. Ako dôvod neplatnosti uvedenej darovacej zmluvy žalobkyňa uviedla, že P. M., vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav, neuzavrela uvedenú darovaciu zmluvu z vlastnej vôle, pričom došlo zo strany žalovaných k zneužitiu choroby P. M. a v tejto súvislosti podala aj trestné oznámenie o prešetrenie podozrenia zo spáchania trestného činu. Keďže žalobkyňa sa domáhala neplatnosti uvedenej darovacej zmluvy, konajúci súd ustanovil do konania znalca za účelom zistenia, či P. M. v čase uzavretia darovacej zmluvy dňa 22. 01. 2008 trpela duševnou chorobou, ktorá ju robila na tento úkon neschopnou alebo, či v uvedený deň bola v takom zdravotnom stave, ktorý ju robil na tento úkon neschopnou. Zo znaleckého posudku znalca MUDr. Višňovského č. 134/2012 zo dňa 20. 11. 2012 (č. I. 419 spisu) jednoznačne vyplýva záver, že dárkyňa P. M. dňa 22. 01. 2008 trpela závažnou nevyliciteľnou duševnou chorobou - demenciou vaskulárneho (cievneho) typu a táto duševná choroba ju robila v čase podpisu darovacej zmluvy neschopnou vykonať tento úkon a nebola schopná tomuto úkonu plnohodnotne rozumieť, ani chápať zmysel svojho rozhodnutia. Preto konajúci súd mal za to, že aj v tejto časti je žaloba žalobkyne dôvodná a s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd určil, že uvedená darovacia zmluva je neplatná. Súd pri rozhodovaní prihliadal na skutočnosť, že znalec mal k dispozícii zdravotnú dokumentáciu P. M., mal k dispozícii spis súdu v tejto veci, v ktorom bola obsiahnutá aj výpoveď MUDr. Blahu a tiež závery znaleckého posudku MUDr. Štefáka a MUDr. Katonovej zo dňa 18. 05. 2009 (č. I. 448 spisu), ktorý bol vyhotovený pre účely trestného konania ČVS: ORP-158/OEK-NZ-2009 (uznesenie zo dňa 13. 08. 2010 - č. I. 260 spisu), pričom uvedené uznesenie doložila do spisu právna zástupkyňa žalovaných v 1. a 2. rade. Znalec svoj záver obsiahnutý v znaleckom posudku obhájil aj na pojednávaní dňa 02. 08. 2013, kde odpovedal na otázky strán. Súd, vzhľadom na jednoznačné závery obsiahnuté v znaleckom posudku MUDr. Višňovského nepripustil žiadne ďalšie kontrolné znalecké dokazovanie na zistenie zdravotného stavu P. M. v čase podpisovania darovacej zmluvy navrhované právnu zástupkyňou žalovaných aj s

prihliadnutím na skutočnosť, že závery tohto znaleckého posudku boli akceptované aj v konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde v Nových Zámkach pod číslom 9C/76/2010 a ktorého predmetom bolo určenie neplatnosti listiny o vydedení a zvetu spísanej dňa 11. 04. 2008 žalobkyne U. F. proti žalovaným P. M. a O. F.. Z uvedených dôvodov preto návrh na ďalšie znalecké dokazovanie ohľadne zistenia zdravotného stavu P. M. neakceptoval, keďže závery znalca MUDr. Višňovského vychádzali z komplexnejších podkladov ako znalecký posudok MUDr. Štefáka a MUDr. Katonovej, s ktorým bol znalec MUDr. Višňovský taktiež oboznámený. S prihliadnutím na vyššie uvedený záver, že uvedená darovacia zmluva je neplatná, súd vyhovel ďalším dvom nárokom uplatneným žalobou a určil, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako rodinný dom súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 855/113 bol v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patrí do dedičstva po nej. Zároveň konajúci súd určil, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností, Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 1830 orná pôda o výmere 10050 m² a parcela registra „C“ č. 2215 orná pôda o výmere 10000 m² boli v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po nej. Ďalším nárokom uplatneným žalobkyňou podanou žalobou bolo určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H.. Súd prvej inštancie mal z prídelovej listiny vydananej Obvodným úradom Nové Zámky zo dňa 13. 03. 1992 (č. I. 6) a tiež z výmeru Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zo dňa 12. 05. 1948 (č. I. 172 spisu) a tiež z Konečného prídelového plánu zo skonfiškovaných pôdohospodárskych majetkov zo dňa 02. 10. 1952 (č. I. 807 spisu) za preukázané, že matka účastníčok P. M. sa stala vlastníčkou parcely č. 855/15 k. ú. H. o výmere 2158 m², pričom tento pozemok jej bol pridelený z majetku bývalého vlastníka grófa Zichyho. Z darovacej zmluvy zo dňa 16. 06. 1978, ktorá bola registrovaná pod č. RI478/78 a ktorej súčasťou bol geometrický plán č. 762-534-2740-77 zo dňa 28. 03. 1978, mal súd za preukázané, že uvedená parcela bola rozdelená na novovzniknuté parcely č. 855/113, 855/114, 855/145, 855/153, 855/154, 855/155 a túto skutočnosť potvrdzuje aj Informatívna grafická identifikácia parciel Okresného úradu Nové Zámky zo dňa 29. 11. 2013 (č. I. 528 spisu). Na základe uvedenej darovacej zmluvy novovytvorené parcely 855/153, 855/154, 855/155 prešli do vlastníctva žalobkyne a tento stav je v súčasnosti zapísaný na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H.. Novovzniknuté parcely č. 855/113, 855/114, 855/145 zostali vo vlastníctve P. M.. Z darovacej zmluvy spísanej notárskou zápisnicou notárky JUDr. Anny Nagyovej zo dňa 14. 10. 1992 vyplýva, že P. M. darovala navrhovateľke parcelu č. 855/15 stavebný pozemok o výmere 2158 m², pričom táto nehnuteľnosť bola v Stredisku geodézie Nové Zámky vedená ako zlúčená v EN parcele č. 855/45 v užívaní JRD Rúbaň. V tejto darovacej zmluve sa vyslovene uvádza, že predmetnú nehnuteľnosť P. M. nadobudla prídelom do vlastníctva v roku 1948 a prídelová listina bola vydaná Obvodným úradom v Nových Zámkach. Táto zmluva bola registrovaná Štátnym notárstvom Nové Zámky pod č. RI 1880/92 dňa 19. 10. 1992. V uvedenej darovacej zmluve sa uvádza, že obe zmluvné strany navrhujú, aby na základe predmetnej darovacej zmluvy bola ako vlastníčka parcely č. 855/15 zapísaná žalobkyňa v celosti. Na základe uvedenej darovacej zmluvy bolo v katastri nehnuteľností zapísané výlučné vlastníctvo žalobkyne parcely č. 855/15 o výmere 2158 m² na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H.. Z oznámenia Správy katastra Nové Zámky zo dňa 27. 10. 2006 č. X-295-2006 vyplýva, že v danom prípade išlo o duplicitné evidovanie vlastníckeho práva tej istej nehnuteľnosti - raz v registri E-KN ako pôvodná parcela č. 855/15 na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. a tiež v registri C-KN ako súčasné parcely č. 855/113, 855/114, 855/145 na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. a ako súčasné parcely č. 855/153, 855/154, 855/155 na liste vlastníctve č. XXX k. ú. H., pričom v uvedenom podaní sa uvádza, že list vlastníctva č. XXX, na ktorom je evidovaná parcela č. E-KN 855/15 bude zrušený, keďže uvedená nehnuteľnosť už bola vysporiadaná v registri C-KN na listoch vlastníctva č. XXX a XXX k. ú. H.. Z uvedeného je zrejmé, že P. M. darovala v roku 1978 žalobkyňi z pôvodnej parcely č. 855/15 časť o výmere 1020 m² (novovytvorené parcely č. 855/153, 855/154, 855/155) a následne v roku 1992 darovala uvedenou darovacou zmluvou žalobkyňi celú pôvodnú parcelu č. 855/15. Súd, vzhľadom na uvedené, považoval darovaciu zmluvu uzavretú v roku 1992 za čiastočne neplatnú s poukazom na ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka, keďže predmetom daru bola aj časť parcely 855/15 (novovytvorené parcely č. 855/153, 855/154, 855/155), ktoré už patrili žalobkyňi na základe darovacej zmluvy zo dňa 14. 10. 1992. P. M. teda nemohla darovať parcely č. 855/153, 855/154, 855/155 žalobkyňi, keďže nebola ich vlastníčkou. Z uvedeného teda vyplýva záver, že darovacia zmluva bola platná len v časti, ktorá sa týkala parciel č. 855/113, 855/114, 855/145, a teda na základe tejto darovacej zmluvy z roku 1992 žalobkyňa nadobudla do svojho výlučného vlastníctva novovytvorené parcely č. 855/113, 855/114, 855/145, ktoré boli vytvorené z pôvodnej parcely č. 855/15, a ktoré na základe zmluvy zo dňa 16. 06. 1978 zostali vo

vlastníctve P. M.. Preto je potrebné, vzhľadom na uvedené skutočnosti konštatovať, že žalobkyňa je a bola vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H., ale aj výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H.. Konajúci súd preto z uvedených dôvodov žalobe ohľadne určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. vyhovel. Súd v danej veci skúmal, či na strane žalobkyne existuje naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c) OSP na určení neplatnosti darovacej zmluvy, ako i na určení, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H., vrátane rodinného domu súpisné číslo XXX a na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. H., že v čase smrti tieto boli vo vlastníctve, resp. spoluvlastníctve P. M., keďže žalobkyňa ako dcéra P. M. patrí do prvej skupiny dedičov zo zákona podľa § 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka tým viac, že predmetom uvedenej darovacej zmluvy boli aj nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako parcely registra „C“ č. 855/113, 855/114, 855/145, ktoré už predtým P. M. previedla darovacou zmluvou zo dňa 14. 10. 1992 na žalobkyňu, keďže jej postavenie ako vlastníčky týchto nehnuteľností sa javilo ohrozené, a teda neisté. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto následne na strane žalobkyne existoval naliehavý právny záujem podľa ustanovenia § 80 písm. c) OSP aj na určení, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností Správy katastra Nové Zámky na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako rodinný dom súpisné číslo XXX nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 855/113 bol v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patrí do dedičstva po nej, na určení, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra Nové Zámky na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 1830 orná pôda o výmere 10050 m² a parcela registra „C“ č. 2215 orná pôda o výmere 10000 m² boli v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po nej a tiež na určení, že žalobkyňa je v celosti vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností, Správy katastra Nové Zámky na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcela registra „C“ č. 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parcela registra „C“ č. 855/145 záhrady o výmere 220 m², keďže jej postavenie ako dediča po P. M. a tiež ako vlastníka nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. sa javilo ohrozené a neisté, keďže bolo ohrozené jej právo na dedičstvo po P. M. a ohrozené jej vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaných na liste vlastníctva č. XX k. ú. H., a preto z dôvodu právnej istoty s poukazom aj na záver Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod č. 30S/33/2007, v ktorom sa konštatuje, že „Právnym prostriedkom k dosiahnutiu zmeny zápisu v katastri nehnuteľností tak, aby zápisy zodpovedali právnemu stavu, je určovacia žaloba o určenie práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnosti za účelom dosiahnutia zmeny zápisu v katastri nehnuteľností“. Tento záver sa týka určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H., keďže tieto nehnuteľnosti boli v katastri nehnuteľností zapísané vo vlastníctve P. M. a to i napriek darovacej zmluve zo dňa 14. 10. 1992. Keďže k zápisu vlastníckeho práva v prospech žalobkyne nedošlo z dôvodu nesprávnej identifikácie parciel na Stredisku geodézie Nové Zámky.

Čo sa týka trov konania, súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 odsek 1 OSP a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania celkom v sume 5.767,42 eura ktoré pozostávajú zo zaplatených súdnych poplatkov v sume 398 eur (4x99,50 eura) a z trov právneho zastúpenia celkom v sume 5.369,42 eura vrátane DPH. Úkony právnej služby v roku 2008 pozostávajú z troch úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, ďalšia porada s klientkou dňa 06. 10. 2008, spísanie návrhu na začatie konania) po 2.882,50 Sk (95,68 eura) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál po 190,- Sk (3 x 190,- Sk = 570,- Sk = 18,92 eura), úkony právnej služby v roku 2009 pozostávajú zo štyroch úkonov právnej služby po 98,12 eura (ďalšia porada s klientkou dňa 28. 03. 2009, účasť na pojednávaniach dňa 28. 05. 2009 a 11. 06. 2009, ďalšia porada s klientkou dňa 02. 10. 2009) a z jedného úkonu právnej služby v sume 24,53 eura (účasť na pojednávaní dňa 27. 03. 2009, ktoré bolo odročené bez prejednania veci - § 14 ods. 5 písm. b) vyhlášky 655/2004 Z. z.) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál po 6,95 eura (5x6,95 eura = 34,75 eura), úkony právnej služby v roku 2010 pozostávali z troch úkonov právnej služby po 99,12 eura (písomné podania zo dňa 26. 04. 2010 a 04. 06. 2010, porada s klientkou dňa 30.05.2010) a z dvoch úkonom právnej služby po 89,87 eura (porada s klientkou dňa 15. 09. 2010, účasť na pojednávaní dňa 10. 12. 2010), z jedného úkonu právnej služby v sume 24,78 eura (účasť na pojednávaní dňa 27. 04. 2010, ktoré bolo odročené bez prejednania veci) a z jedného úkonu právnej služby v sume 179,74 eura (účasť na pojednávaní dňa 29. 06. 2010 od 13:00 hod. do 15:20 hod. - § 14 ods.1 písm. c) s tým, že k týmto úkonom náležal režijný paušál 7,21 eura (7 x 7,21 eura = 50,47 eura), úkony právnej služby v roku 2011 pozostávali zo štyroch úkonov právnej služby po 90,37 eura (účasť na pojednávaní dňa 13. 09. 2011, 11. 10. 2011, 15. 11. 2011, rokovania

o mimosúdnom vyriešení veci od 17. 02. 2011 - § 14 ods. 2 písm. b/) a jedného úkonu právnej služby v sume 180,74 eura (účasť na pojednávaní dňa 28. 01. 2011 od 08:30 hod. do 12:30 hod.) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál 7,41 eura ($5 \times 7,41 \text{ eura} = 37,05 \text{ eura}$), úkony právnej služby v roku 2012 pozostávali zo štyroch úkonov právnej služby po 90,93 eura (podanie na súd zo dňa 27. 03. 2012, rokovanie o mimosúdnom vyriešení veci od 03. 09. 2012, ďalšia porada s klientkou dňa 17. 12. 2012, vyjadrenie zo dňa 21. 12. 2012) a jedného úkonu právnej služby v sume 181,86 eura (účasť na pojednávaní dňa 29. 05. 2012 od 13.30 do 15.55 hod) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál 7,63 eura ($5 \times 7,63 \text{ eura} = 38,15 \text{ eura}$), úkony právnej služby v roku 2013 pozostávali zo šiestich úkonov právnej služby po 91,98 eura (vyjadrenie vo veci zo dňa 03. 05. 2013, účasť na pojednávaniach dňa 11. 06. 2013, 02. 08. 2013, 23. 09. 2013, 29. 10. 2013 a 10. 12. 2013) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál 7,81 eura ($6 \times 7,81 \text{ eura} = 46,86 \text{ eura}$), úkony právnej služby v roku 2014 pozostávali z dvoch úkonov právnej služby po 91,98 eura (účasť na pojednávaniach dňa 11. 03. 2014, podanie na súd zo dňa 12. 03. 2014) a z troch úkonov právnej služby po 133,20 eura (porada s klientkou dňa 18. 11. 2014, podanie na súd zo dňa 28. 11. 2014, účasť na pojednávaní dňa 01. 12. 2014) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál 8,04 eura ($5 \times 8,04 \text{ eura} = 40,20 \text{ eura}$), úkony právnej služby v roku 2015 pozostávali zo štyroch úkonov právnej služby po 135,91 eura (ďalšia porada s klientkou dňa 02. 02. 2015, písomné podanie zo dňa 04. 02. 2015, porada s klientkou dňa 07. 05. 2015, písomné podanie zo dňa 15. 05. 2015) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál 8,39 eura ($4 \times 8,39 \text{ eura} = 33,56 \text{ eura}$), úkony právnej služby v roku 2016 pozostávali z troch úkonov právnej služby po 137,37 eura (porada s klientkou dňa 03. 02. 2016, podanie na súd dňa 05. 02. 2016, účasť na pojednávaní dňa 08. 02. 2016), z jedného úkonu právnej služby v sume 34,34 eura (účasť na pojednávaní dňa 18. 01. 2016, ktoré bolo odročené bez prejednávania veci), z jedného úkonu právnej služby v sume 274,74 eura (účasť na pojednávaní dňa 15. 02. 2016 od 08:30 do 11:15 hod.) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál 8,58 eura ($5 \times 8,58 \text{ eura} = 42,90 \text{ eura}$). Súd úkony právnej služby vrátane režijného paušálu za obdobie od 01. 08. 2015 celkom v sume 764,09 eura (t.j. za rok 2016) navýšil o 20% DPH t. j. o sumu 152,82 eura, keďže právny zástupca žalobkyne je platiteľom DPH od 01. 08. 2015 podľa osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty zo dňa 28. 07. 2015 (č. l. 866 spisu). Úkony právnej služby vrátane režijného paušálu v roku 2008 predstavovali sumu 305,96 eura, v roku 2009 predstavovali sumu 451,76 eura, v roku 2010 predstavovali sumu 732,09 eura, v roku 2011 predstavovali sumu 579,27 eura, v roku 2012 predstavovali sumu 583,73 eura, v roku 2013 predstavovali sumu 598,74 eura, v roku 2014 predstavovali sumu 623,76 eura, v roku 2015 predstavovali sumu 577,20 eura a v roku 2016 predstavovali sumu 916,91 eura vrátane DPH. Celkom trovy právneho zastúpenia predstavovali sumu 5.369,42 eura vrátane DPH. Súd pri výpočte odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) a § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., keďže právny zástupca žalobkyne zastupoval žalobkyňu v dvoch a potom štyroch veciach, pričom vychádzal z hodnoty nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. 43.350,- Sk, pričom vychádzal z hodnoty 42,5 Sk/m² (10020 m² x 42,5 Sk/m²), pričom táto suma bola navýšená o 1/3 zo sumy 1.465,-Sk podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., keďže v danom prípade sa žalobkyňa, okrem určenia vlastníctva, domáhala aj určenia neplatnosti darovacej zmluvy. Teda hodnota jedného úkonu právnej služby predstavovala v roku 2008 sumu 87,58 eura (2.150,- Sk + 1/3 z 1.465,-Sk = 2.638,33 Sk = 87,58 eura), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2009 predstavovala sumu 89,20 eura (71,37 eura + 1/3 z 53,49 eura), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2010 predstavovala sumu 89,87 eura (71,37 eura + 1/3 z 55,49 eura), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2011 predstavovala sumu 90,37 eura (71,37 eura + 1/3 z 57 eur), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2012 predstavovala sumu 90,93 eura (71,37 eura + 1/3 z 58,69 eura), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2013 predstavovala sumu 91,40 eura (71,37 eura + 1/3 z 60,07 eura), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2014 do 24. 07. 2014 predstavovala sumu 91,98 eura (71,37 eura + 1/3 z 61,84 eura) a hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2014 od 25. 07. 2014 predstavovala sumu 133,20 eura (71,37 eura + 1/3 z 61,84 eura + 1/3 z 61,84 eura + 1/3 z 61,84 eura), hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2015 predstavovala sumu 135,91 eura (71,37 eura + 1/3 z 64,54 eura + 1/3 z 64,54 eura + 1/3 z 64,54 eura) a hodnota jedného úkonu právnej služby v roku 2016 predstavovala sumu 137,37 eura (71,37 eura + 1/3 z 66 eur + 1/3 z 66 eur + 1/3 z 66 eur). Súd zároveň s poukazom na ustanovenie § 145 OSP rozhodol o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov tohto konania v sume 133,83 eura, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku v sume 33 eur a trov právneho zastúpenia v sume 87,58 eura za 2 úkony právnej služby po 43,79 eura (spísanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vyjadrenie k odvolaniu žalovaných zo dňa 02. 01. 2009), pričom súd pri výpočte právneho úkonu vychádzal z hodnoty právneho úkonu podľa § 13 ods.3 vyhlášky č.655/2004 Z. z. (2.150,-Sk +

1/3 z 1.465,-Sk = 2.638,33 Sk : 2 = 1.319,17 Sk = 43,79 eura) s tým, že k týmto úkonom právnej služby náležal režijný paušál v sume 6,30 eura (190,- Sk) a 6,95 eura. Súd zároveň s poukazom na ustanovenie § 148 ods. 1 OSP, podľa ktorého štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, uložil neúspešným žalovaným zaplatiť trovy štátu celkom v sume 665,21 eura, ktoré predstavovali náklady na vypracovanie znaleckého posudku MUDr. Višňovského v sume 569,94 eura, náklady spojené s vypočutím znalca MUDr. Višňovského na pojednávaní dňa 02. 08. 2013 v sume 88,79 eura, svedočné v sume 6,48 eura vyplatené svedkyňi U. P. na pojednávaní dňa 28. 01. 2011. Konajúci súd tiež uložil žalobkyňi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 199 eur (99,50 eura + 99,50 eura), ktorá sa týkala určenia, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností Správy katastra Nové Zámky na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako rodinný dom súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 855/113 bol v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patrí do dedičstva po nej a určenia, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností, Správy katastra Nové Zámky na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 1830 orná pôda o výmere 10050 m² a parcela registra „C“ č. 2215 orná pôda o výmere 10000 m² boli v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po nej, keďže žalobkyňa súdny poplatok za uplatnenie týchto nárokov nezaplatila.

2. Opravným uznesením zo dňa 17. augusta 2016 č. k. 6C/224/2008-945 súd prvej inštancie doplnil v záhlaví rozsudku meno a priezvisko sudcu rozhodujúceho vo veci. Ďalším opravným uznesením zo dňa 13. 09. 2016 č. k. 6C/224/2008-947 súd prvej inštancie opravil v záhlaví rozsudku nesprávne uvedené obchodné meno právnej zástupkyne žalobkyne.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalované v 1. a 2. rade, domáhajúc sa ním zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie a zamietnutia podanej žaloby, resp. v prípade potvrdenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie pripustenia možnosti podania dovolania. Vytkli súdu prvej inštancie, že vec nesprávne právne posúdil, rozhodol predčasne, nevyhoviel ich návrhu na vykonanie dokazovania nariadením kontrolného znaleckého posudku. Poukázali na to, že v konaní boli predložené dva znalecké posudky s rôznymi, opačnými závermi, ktoré opačné závery neodstránilo ani vypočutie znalcov. Ďalej uviedli, že od začiatku namietali nedostatok aktívnej legitimácie žalobkyne na domáhanie sa neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 23. 01. 2008 v konaní V539/08, ktorej žalobkyňa nebola účastníčkou. Žalobkyňa nepreukázala, ani slovne neodôvodnila dôvody jej aktívnej legitimácie v konaní. Rovnako sa súd s touto ich námietkou nevysporiadal. V súvislosti s hmotnou legitimáciou poukázali na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/192/2004 a KS v Prešove sp. zn. 17Co/58/2012. Žalobkyňa zaťažuje dôkazné bremeno preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Aj pri naliehavom právnom záujme ho treba rozlišovať podľa predmetu sporu, nakoľko ide o rozhodnutie v troch veciach. Od počiatku namietali, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem, pričom súd sa nevysporiadal ani s touto námietkou. Žalobkyňa nepreukázala, že by prišlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním v zmysle § 134 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď musia byť splnené všetky predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, ak chýba čo i len jeden predpoklad, nejde o nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Žalobkyňi síce P. M. príležitostne umožnila užívať časť záhrady, ale výlučne išlo iba o užívanie, nebola to oprávnená držba v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa nevstúpila do ich držby a úžitku po prevode, naopak, prevádzaný pozemok v konaní RI 1880/92 EKN parc. č. 855/15 prenajala Poľnohospodárskemu družstvu Rúbaň, pričom sama uviedla, že verila identifikácii parciel, že ich užíva družstvo. Prečo by prenajímala dvor, záhradu, na ktorú družstvo nikdy nevstúpilo. Ich držba nie je nepretržitá. Od roku 2010 žalobkyňa na pozemky ani nevstúpila. Žalobkyňa nie je dobromyseľná v nadobudnutí vlastníckeho práva k pozemkom vedeným pre k. ú. H. na LV č. XXX CKN parc. č. 855/113, 855/114, 855/145. P. M. v správnom konaní X 295/2006 sa jednoznačne vyjadrila, že tieto pozemky nikdy nepodarovala dcére U. F.. V zmysle Darovacej zmluvy R-I-1880/92 nie je možné tvrdiť, že jej predmetom boli vlastne parcely reg. CKN č. 855/113, 855/114 a 855/145, zapísané v tom čase na LV č. XXX vo vlastníctve P. M.. V predmetnej darovacej zmluve je jednoznačné, aj v jazykovom prejave uvedené, že sa prevádza poľnohospodárska pôda v užívaní družstva. Toto presvedčenie dokazujú aj následné právne úkony žalobkyne, keď tento predmet darovacej zmluvy prenajala družstvu. Nie je možné uveriť, že by prenajala zastavanú plochu a nádvorie, na ktorom stojí dom s. č. XXX a prísluší záhradu, ktoré pozemky družstvo nikdy neužívalo. P. M. nikdy výmerom o prídele do vlastníctva nenadobudla parcelu 855/15. V roku 1992 bola EKN parc. č. 855/15 pre k. ú. H. uvedená v prídeľovej listine vydannej ObÚ Nové Zámky. Zákres parcely č. 855/15 sa

nachádza v mape jednotnej evidencie pôdy, pričom však v tejto mape je uvedená parcela zakreslená mimo zastavaného územia obce - v mieste dnešnej parcely registra CKN č. 855/45, do ktorej je zlúčená. V zmysle tejto mapy bola i v roku 1992 vyhotovená identifikácia parcely č. 855/15, ktorá bola podkladom k spísaniu Darovacej zmluvy R-I-1880/92, v ktorej bolo na základe identifikácie parciel uvedené, že sa jedná o „združený pozemok“- začlenený v parcele č. 855/45 v užívaní PD Rúbaň. Na základe darovacej zmluvy bola teda predmetná nehnuteľnosť zapísaná do LV č. XXX ako „združený pozemok“- parcela registra EKN č. 855/15 v prospech obdarovanej U. F. v celosti. Darovacia zmluva R-I-1880/92 nemala byť do operátu katastra zapísaná, ale mala byť z dôvodu nesúladu s platnými údajmi operátu katastra vrátená vyhotoviteľovi. Z dôvodu nesprávnej identifikácie však pri zápise uvedenej zmluvy do katastra nemala správa katastra vedomosť o tom, že sa jedná o pôvodnú nehnuteľnosť, ktorá je už vysporiadaná v registri CKN v listoch vlastníctva a túto vedomosť pravdepodobne nemali ani účastníčky darovacej zmluvy pri jej spisovaní. Ide o absolútne neplatný právny úkon, na ktorú skutočnosť od začiatku poukazovali. Žalobkyňa na jeho základe nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/208/2010. Ďalej uviedli, že žalobkyňa celé dokazovanie smerovala k preukázaniu, že P. M. nebola spôsobilá k právnym úkonom, pričom nevysvetlila, prečo nepredložila návrh na zbavenie jej spôsobilosti. V konaní však bolo preukázané, že P. M. nikdy nebola zbavená svojprávosti a zo znaleckého posudku v konaní ČVS:ORP-158/OEK-NZ-2009 vyplýva, že v dostupnej zdravotnej dokumentácii menovanej nie je žiadny záznam o prejavoch demencie, stareckého zhlúpnutia, prípadných porúch správania vyplývajúcich z uvedenej choroby, okrem záznamu obvodného lekára z júna a novembra 2006 o jej dezorientácii. Následne nie sú v zdravotnej dokumentácii žiadne ambulantné záznamy o poruchách psychiky v rámci demencie. Teda, v inkriminovanom období je absencia záznamov v zdravotnej dokumentácii, že by trpela významnejšími psychickými poruchami vyplývajúci z demencie. So znaleckým posudkom č. 134/2012 vyhotoveným pre účely tohto konania nesúhlasia, pretože znalec neposúdil zdravotný stav P. M. objektívne, nie je vypracovaný na odbornej úrovni, pričom ani vypočutím znalca neboli odstránené spochybňované skutočnosti. Potvrdil, že zo spisu vybral iba tie dôkazy, ktoré svedčali pre závery vyslovené v posudku, neuviedol pritom údaje z výpovedí svedkov, ktorí bezprostredne prichádzali do styku v období vyhotovenia a podpísania darovacej zmluvy s P. M., ktoré preukázali, že bola schopná svojprávne konať. Znalec vôbec neuvádza, že v zdravotnej dokumentácii sa nenachádza ani jeden výsledok odborných neurologických vyšetrení, gerontopsychiatrických vyšetrení, logopedických vyšetrení. Vzhľadom na rozdiely záverov dvoch znaleckých posudkov navrhli pre účely tohto konania znalecké dokazovanie, ktorému súd nevyhovet. Uviedli, že treba posudzovať aj skutočnosť, či napríklad konajúca osoba, ak by aj boli u nej prejavy duševnej poruchy, v tomto konkrétnom prípade nemala jasný okamih. Na základe vykonaného dokazovania majú za to, že žaloba nie je dôvodná. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie aktívnej legitímácie v spore, naliehavého právneho záujmu, nie sú splnené všetky predpoklady na získanie vlastníckeho práva vydržaním. Poukázali na ustanovenie § 35 a nasl. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého prejav vôle sa môže urobiť výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť. Záverom uviedli, že majú za to, že z hľadiska rozhodovania o trovách konania sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, keď ide o spor medzi sestrami, sú poberateľkami starobného dôchodku, keď okrem rodinného domu, v ktorom bývajú, v ich vlastníctve sú iba nehnuteľnosti, ktorých vlastnícke právo je napadnuté v tomto konaní. Ďalej uviedli, že súd priznal žalobkyni náhradu za súdny poplatok, ktorý nebol zaplatený, ako aj nepreukázané ďalšie porady s klientom vo veľkom počte.

4. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými bolo rozhodnuté o náhrade trov konania napadla odvolaním žalobkyňa, namietajúc nesprávnu aplikáciu právneho predpisu - zákona 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, keď súd jej z úkonov právnej pomoci a k nim sa vzťahujúcim paušálnym náhradám priznal nárok na DPH iba od času, odkedy sa JUDr. Ema Zacharová, advokát s. r. o. stala platcom DPH, teda od 01. 08. 2015. V občianskom súdnom konaní súd nepriznáva trovy konania advokátovi, ale priznáva náhradu trov konania účastníkovi súdneho sporu, ktorý mal vo veci úspech - t. j. osobe, ktorú advokát zastupoval. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 222/2004 z. z. o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania služby. V praxi je ustálené, že podľa dohody právne služby advokáta sú klientovi poskytnuté dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku súdu, t. j. týmto dňom vzniká advokátovi daňová povinnosť, pričom základom dane je podľa § 22 ods. 1, 2 zákona o DPH súčet trov právneho zastúpenia a zmluvnej odmeny, prípadne ďalších výdavkov. Nie je podstatné, kedy sa advokát stal platcom DPH, podstatné je, že ku dňu uplatnenia nároku na náhradu bol platcom DPH a advokát má zákonnú povinnosť vyúčtovať trovy konania od prevzatia veci do ich vyčísľovania a k takto vyčísleným trovám konania pripočítat DPH. Túto zákonnú povinnosť advokát nemôže nesplniť. Advokátom zastupovaný klient má

nárok na náhradu takto vzniknutých trov konania, a teda aj DPH. Súd prvej inštancie jej tak mal priznať trovy právneho zastúpenia v sume 6.259,92 eura, kde časť 5.216,60 eura je hodnota bez DPH + 1.043,32 eura je 20% DPH. Súd jej mal taktiež priznať trovy konania o nariadenie predbežného opatrenia v sume 154 eur, kde časť 33 eur je zaplatený súdny poplatok, suma 121 eur sú právne služby, kde 100,83 eur je hodnota bez DPH a 20,17 eura je 20% DPH. Z uvedených dôvodov navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch týkajúcich sa náhrady trov konania zmeniť.

5. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedla, že v súvislosti so znaleckým dokazovaním, pokiaľ ide o znalecký posudok MUDr. Štefáka a MUDr. Katonovej v trestnom konaní, je zásadný rozdiel medzi vnímaním a rozumením a MUDr. Katonová na pojednávaní dňa 23. 09. 2013 jednoznačne uviedla, že ona s MUDr. Štefákom posudzovali iba vnímanie a uviedla, že vnímanie je chápanie vonkajších podnetov. Tiež uviedla, že rozumenie je chápanie vonkajších podnetov a ich logickosť. Teda posudok MUDr. Katonovej a MUDr. Štefáka nie je dôkazom o tom, že by ich matka bola schopná úkon vykonať. Medzi posudkami nie je rozpor, pretože každý posudzoval niečo iné. Teda pri posudzovaní všetkých dôkazov vo vzájomnej súvislosti súd správne tieto vyhodnotil a vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania nebolo namieste. Napokon, už konštatoval Krajský súd v Nitre v konaní 8Co/40/2014, že P. M., vzhľadom na jej zdravotný stav, nebola spôsobilá právne úkony (listina o vydedení a závet) urobiť. K žalovaným namietaným nedostatočným podkladom v zdravotnej dokumentácii svedčiacich o demencii ich matky poukázala na doložené lekárske správy. K žalovaným namietanému nedostatku jej aktívnej vecnej legitimácie uviedla, že jej aktívna legitimácia je daná a vyplýva jednak z toho, že matka jej darovala aj to, čo následne darovala žalovaným, a teda musela sa domáhať neplatnosti darovacej zmluvy voči všetkým jej účastníkom, a jednak z toho, že bola dcérou a vedela, že ich matka nemohla už žiadny platný právny úkon urobiť v čase, kedy darovala žalovaným svoj majetok. Splnomocnenie, ktoré udelila ich matka dr. Kontrovej na zastupovanie v tomto konaní, bolo neplatné, čo si mohol riešiť súd ako predbežnú otázku. Keďže však matka počas súdneho konania zomrela, dôvod toto riešiť, odpadol. K nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení uviedla, že zmenu zápisu v katastri nehnuteľností vie doceliť iba rozhodnutím súdu, pričom v žalobe popísala okolnosti, ktoré jednoznačne preukazujú jej naliehavý právny záujem. Ďalej uviedla, že v žalobe podrobne uviedla a listinami doložila, ako prišlo k situácii, že aj ona, aj jej matka mali zapísané vo vlastníctve pozemky, ktoré jej matka darovala druhou darovacou zmluvou zo dňa 14. 10. 1992. Myslí, že dostatočne podrobne a zrozumiteľne všetko objasnila vrátane toho, že súd ju poučil, že jedinou cestou nápravy je žaloba. Určením jej vlastníctva k parcelám vedeným na LV č. XXX sa odstráni dvojité zápis, pretože na LV XXXX na jednej strane a LV č. XXX a XXX na druhej strane, tu uvedené pozemky sú totožné. Tvrdenia žalovaných, že prázdny pozemok prenajala, sú nepravdivé a žalované úmyselne klamú. Tento pozemok sa nachádza v dedine, v zastavanej časti, vedľa neho je jej domová nehnuteľnosť, žiadne družstvo si tento pozemok reálne neprenajalo. Vlastníctvo nadobudla vydržaním, pričom lehota vydržania jej začala plynúť 14. 10. 1992 a uplynula 15. 10. 2002. To, že ju sestry od roku 2010 na pozemok nevpušťa, neznamená, že nie je vlastníčkou, je nimi iba obmedzovaná v právach vlastníka. Nie je pravdou, že by sa ich matka vyjadřila v konaní X295/2006, že jej nikdy nedarovala sporné pozemky. Pokiaľ ide o trvalé namietanie zákresu žalovanými, poukázala na jednoznačné podania správy katastra a doložené mapy, ako i ďalej poukázala na ňou podrobne popísanú genézu vlastníctva v podaní zo dňa 28. 11. 2004. Ďalej uviedla, že skutočnosť, že ich matka nebola zbavená svojprávnosti, ešte nie je dôkazom jej spôsobilosti. Ide o právne nevýznamné tvrdenie pre tento spor. Pokiaľ žalované stále poukazujú na dostupnú zdravotnú dokumentáciu, dala súdu do pozornosti, že MUDr. Blaha potvrdil, že zdravotná dokumentácia ich matky sa nachádza po návrate z W. u Dr. Kontrovej. Ide o postup v rozpore s predpismi o vedení zdravotnej dokumentácie a Dr. Kontrová nemala žiadne zákonné právo s dokumentáciou nakladať. Poukázala na v spise založenú správu z 20. 11. 2006 NsP Nové Zámky, z ktorej vyplýva, že pacientka je pri vedomí, komunikuje obmedzene, dominuje senilná demencia, objektívny nález verbálny kontakt s ňou je nemožný. Teda nie je pravda, že demencia bola spätne určovaná. Z dokazovania je preukázané, že u ich matky sa jednalo o súvislý demenčný stav, ktorý žalované a ich právna zástupkyňa zneužili. Ani to nie je pravda, že svedkovia bezprostredne prichádzajúci do styku s matkou potvrdili, že spôsobilá bola. K rozhodovaniu o trovách konania uviedla, že všetky tri sú poberateľkami starobného dôchodku, a žiaľ to, že sa žalované nechceli dohodnúť, to, že neustále navrhovali nové dokazovanie spôsobilo, že spor trvá doposiaľ 8 rokov. Žalované svojím konaním zavinili toto konanie a na ich strane nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by jej nemali nahradiť trovy konania a náklady právneho zastúpenia. Napokon, žalované ani žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa v odvolaní neuviedli. Vek, príbuzenský pomer a majetnosť, nie sú dôvodom hodným osobitného zreteľa, pričom ona navyše preukázala, že sa so žalovanými pokúšala dohodnúť. Záverom

uviedla, že prvoinštančný súd vykonal vo veci obsiahle dokazovanie, vec správne právne posúdil, a preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, s tým, že nevidí dôvod pre to, aby súd umožnil podanie dovolania.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaných vo veci samej a žalobkyne vo výrokoch o trovách konania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci došiel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým určil darovaciu zmluvu uzatvorenú dňa 23. 01. 2008 za neplatnú a vo výrokoch, ktorými určil, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a vo zvyšných výrokoch je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania je žaloba žalobkyne, doručená súdu prvej inštancie dňa 06. 10. 2008, ktorou sa žalobkyňa, po pripustení zmeny petitu žaloby a po ustálení okruhu žalovaných v dôsledku smrti pôvodnej žalovanej v 1. rade P. M. (matky strán sporu) domáhala voči žalovaným v 1. a 2. rade (sestry žalobkyne) určenia, že darovacia zmluva uzatvorená dňa 23. 01. 2008, na základe ktorej Správa katastra Nové Zámky povolila vklad vlastníckeho práva dňa 21. 07. 2008 pod č. V 539/08, ktorou darkyňa P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. č. XXX darovala obdarovaným P. M., rod. M., nar. XX. XX. XXXX trvale bytom H. č. XXX a O. F., rod. M., nar. XX. XX. XXXX trvale bytom W. č. XXX nehnuteľnosti, ktoré boli zapísané v katastri nehnuteľností, Správy katastra Nové Zámky v katastrálnom území H. na LV č. XXX ako parcela registra „C“ č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcela registra „C“ č. parcely 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parcela registra „C“ č. 855/145 záhrady o výmere 220 m² a rodinný dom, súp. č. XXX na parcele registra „C“ č. 855/113, každej v 1 k celku a nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra Nové Zámky zapísané na LV č. XXX ako parcela registra „E“ č. 819/4 orná pôda o výmere 10150 m² v pomere 4/12 k celku, parcela registra „E“ č. 851/101 orná pôda o výmere 20000 m² v pomere 4/12 k celku, parcela registra „E“ č. 1146/6 orná pôda o výmere 30000 m² v pomere 4/12 k celku, ktoré boli darované v celosti P. M., je neplatná. Ďalej sa domáhala určenia, že nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako rodinný dom súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 855/113 bol v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a tento patrí do dedičstva po nej. Taktiež žiadala určiť, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v Katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 1830 orná pôda o výmere 10050 m² a parcela registra „C“ č. 2215 orná pôda o výmere 10000 m² boli v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po nej. V poradí štvrtým výrokom rozhodnutia žiadala určiť, že je v celosti vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcela registra „C“ č. 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parcela registra „C“ č. 855/145 záhrady o výmere 220 m².

Žalobkyňa podanú žalobu odôvodnila tým, že matka žalobkyne (pôvodne žalovaná v 1. rade) jej darovala nehnuteľnosti, ktoré nadobudla prídelovou listinou v roku 1948 a ktoré sa nachádzajú v k. ú. H., PK parcelu č. 855/15 vo výmere 2158 m² v celosti, a to na dvakrát: 1. najprv jej darovala darovacou zmluvou zo dňa 16. 06. 1978, registrovanou Štátnym notárstvom Nové Zámky pod RI 478/78 polovicu, na čo jej bol založený LV č. XXX, podľa ktorého sa stala vlastníčkou parc. č. 855/153 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 506 m², parcely č. 855/154 záhrady vo výmere 294 m², parcely č. 855/155 záhrady vo výmere 220 m², 2. potom jej darovacou zmluvou zo dňa 14. 10. 1992 spísanou formou notárskej zápisnice N 616/92, Nz 582/92 darovala uvedenú parcelu v celosti, na čo jej bol založený LV č. XXX, podľa ktorého sa stala vlastníčkou parcely č. 855/15 zastavané plochy vo výmere 2158 m². Chybným zápisom v katastri nehnuteľností sa stalo, že mala zapísané zle vlastníctvo- čiastočne duplicitné. Správa katastra Nové Zámky rozhodnutím č. X-295/2006-2 zo dňa 21. 01. 2006 zrušila LV č. XXX v celom rozsahu, a tak sa stalo, že darovacia zmluva, ktorou jej matka darovala druhú polovicu, nie je premietnutá v údajoch katastra. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie, Katastrálny úrad v Nitre však rozhodnutím č. Xo/1/2007-3/Br z 13. 02. 2007 jej odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobu na Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom zo dňa 30. 10.

2007 sp. zn. 30S/33/2007 zrušil rozhodnutie Katastrálneho úradu v Nitre a rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky). Žalobkyňa ďalej v žalobe uviedla, že platnosť ani jednej zo zmlúv nebola doposiaľ ich účastníkmi spochybňovaná. Obe darovacie zmluvy boli zaregistrované, z oboch je zrejmé, že vychádzali z údajov geodézie. Od roku 1992 bola v užívaní dobromyseľná a nepochybovala o svojom vlastníctve. Je preto presvedčená, že vlastníctvo nadobudla buď uvedenými zmluvami, alebo vydržaním. Jej matka darovala nehnuteľnosti - sporné pozemky jej sestram (žalovaným) darovacou listinou z 23. 01. 2008 V 539/2008. Matka v januári 2008 nebola spôsobilá vykonať uvedený úkon, a navyše, konala v rozpore s ich dohodou a s tým, že jej pozemky darovala. Je presvedčená, že matka nevedela, čo robí a žalované len zneužili jej starobu, neschopnosť vnímať úkony a neschopnosť sa rozhodovať. Matka do mája 2006 bývala s ňou. Vtedy ju vzala k sebe sestra, už v tom čase mala matka vážne zdravotné problémy a sestra ju vzala proti jej vôli, ako i proti vôli matky. K matke jej zakázala prístup. Dôvodila, že má záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy, pretože pozemky vlastní na základe darovacích zmlúv a jej matka bola dlhodobo neschopná rozpoznať úkony, ktoré sa vykonávali. Je presvedčená, že bola vôľa jej matky a aj jej vôľa, aby bola v celosti vlastníčkou parcely PK č. 855/15 o výmere 2158 m², dnes vedenej ako parc. č. 855/153 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 506 m², č. 855/154 záhrady vo výmere 294 m², č. 855/155 záhrady vo výmere 220 m², č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 506 m², č. 855/114 záhrady vo výmere 294 m², č. 855/145 záhrady vo výmere 220 m². Dvojité vlastníctvo zistila až vtedy, keď jej syn chcel začať stavať, a tak požiadala správu katastra o nápravu. Správne orgány nezákonným spôsobom zasiahli do jej vlastníctva a taktiež do vlastníckeho práva jej matky, čím bola, okrem iného, porušená ústavná zásada ochrany vlastníckeho práva. Dôvodom celého sporu je podľa žalobkyne nezákonný a neodborný postup príslušných orgánov štátnej správy. Pokiaľ by duplicitné vedenie vlastníckych vzťahov napravil správny orgán v duchu uzatvorených darovacích zmlúv, bola by naplnená litera zákona a vôľa účastníčok darovacích zmlúv.

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločensťvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Odvolací súd po prejednaní veci, v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania žalovaných vo vzťahu k veci samej dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd určil darovaciu zmluvu uzatvorenú dňa 23. 01. 2008 za neplatnú a vo výrokoch, ktorými určil, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX je vecne správne, keď súd prvej inštancie v tejto časti správne zistil skutkový stav a vec aj po právnej stránke správne posúdil, preto v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Keďže z obsahu podanej žaloby (vrátane jej zmien) je nesporné, že žalobkyňa podala žalobu určovaciu, v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ OSP účinného do 30. 06. 2016 (teraz ustanovenie § 137 písm. c/ CSP), primárnym z hľadiska posúdenia jej dôvodnosti bolo skúmanie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení.

16. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je tak základným procesným predpokladom každej tzv. určovacej žaloby, bez jeho existencie je vylúčené zaobranie sa takouto žalobou vecne. Teda, súd musí mať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v každom štádiu konania preukázanú. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorej vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritorne vyhovieť. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snád' spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podanou žalobou a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby.

17. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamenaá úplné riešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určení má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. Ten je v takom prípade daný na samotnom určení práva. Určenie neplatnosti zmluvy totiž nemusí vždy znamenať, že účastník je nositeľom práva, ktoré mu malo v dôsledku zmluvy zaniknúť alebo, že nie je nositeľom práva, ktoré mal zmluvou nadobudnúť, pretože právo mu mohlo vzniknúť na základe inej právnej skutočnosti, prípadne ho mohol nadobudnúť iným spôsobom. Ak súd rozhodne o tom, že zmluva o prevode nehnuteľností je neplatná, týmto deklaratórnym súdnym rozhodnutím sa teda spravidla neriešia všetky otázky sporu, predovšetkým s konečnou platnosťou otázka, komu nehnuteľnosť patrí. Teda, pokiaľ právna otázka (platnosť zmluvy), o ktorej má byť rozhodnuté, má povahu predbežnej otázky k existencii práva alebo právneho vzťahu (vlastníctvo), nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, ak možno žalovať priamo o určení existencie práva alebo právneho vzťahu.

18. Na druhej strane je potrebné uviesť aj to, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný aj vtedy, ak sa ňou vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu a tým sa predíde prípadným ďalším žalobám na plnenie, keď určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky, vystihuje obsah a povahu riešeného právneho vzťahu. Naliehavý právny záujem je tak daný aj vtedy, keď určení existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Toto priaznivé ovplyvnenie môže spočívať napr. v založení možnosti uplatnenia vlastného (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynútitel'ného práva k predmetu určenia.

19. Pokiaľ žalované v 1. a 2. rade v podanom odvolaní namietali neexistenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na ňou požadovanom určení, s takýmto názorom odvolateľiek sa odvolací súd nestotožňuje a má za to, že súd prvej inštancie ustálil správny právny záver o existencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na ňou požadovanom určení.

20. V kontexte s vyššie konštatovaným je namieste uviesť, že naliehavý právny záujem je potrebné vyhodnotiť vo vzťahu k jednotlivým žalobkyňou požadovaným určovacím petitom žaloby, a to tak jednotlivo, keď naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha), ako i vo vzájomnom kontexte, keď naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať so zreteľom na cieľ sledovaný podanou žalobou a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia.

21. Podanou žalobou sa žalobkyňa na totožnom právnom základe súčasne domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 23. 01. 2008 o darovaní nehnuteľností poručiiteľkou P. M. žalovaným v 1. a 2. rade, ako i určenia, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom tejto darovacej zmluvy (s výnimkou parciel č. 855/113, 855/114 a 855/145 zapísaných na LV č. XXX) patria do dedičstva po poručiiteľke P. M., zom. XX. XX. XXXX. V prípade takto formulovaných určovacích petitov je potrebné konštatovať, že vo vzťahu k určeniu, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, má určovací petit o neplatnosti darovacej

zmluvy povahu predbežnej otázky, čo má za následok tú skutočnosť, že v kontexte takto formulovaných petítov žaloby, na určenie neplatnosti darovacej zmluvy by žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem. Predmetom darovacej zmluvy, ktorej neplatnosti sa žalobkyňa domáha, boli i nehnuteľnosti parc. č. 855/113, 855/114 a 855/145 zapísané na LV č. XXX pre k. ú. H., vo vzťahu ku ktorým sa súčasne žalobkyňa domáhala i určenia, že tieto nehnuteľnosti tvoria v celosti jej výlučné vlastníctvo. Zatiaľ čo neplatnosti darovacej zmluvy sa žalobkyňa domáhala z dôvodov, že dárkyňa P. M. v čase jej uzavretia nebola k tomuto právnomu úkonu spôsobilá, určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (855/113, 855/114, 855/145) sa žalobkyňa domáhala z dôvodu ich darovania P. M. na základe darovacej zmluvy z 14. 10. 1992 spísanej vo forme notárskej zápisnice N616/92, Nz 582/92. Teda, i napriek tomu, že vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam sa žalobkyňa domáha jednak vyslovenia neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 23. 01. 2008, ako i určenia, že nehnuteľnosti sú v jej výlučnom vlastníctve, takto popri sebe stojace určovacie petity žaloby vychádzajú z odlišných právnych dôvodov a nie je možné konštatovať, že určovací petít o neplatnosti zmluvy mal k otázke určenia vlastníckeho práva žalobkyne povahu predbežnej otázky. Podľa názoru odvolacieho súdu, určenie neplatnosti darovacej zmluvy, ktorej predmetom boli aj parc. č. 855/113, 855/114 a 855/145 má pre žalobkyňu význam z hľadiska jej právneho postavenia, napriek tomu, že sa samostatným výrokom domáha určenia vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, keď i takto formulovaný petít žaloby je spôsobilý priaznivo privodiť žalobkyni zmenu jej právneho postavenia v tom zmysle, že jej založí možnosť uplatnenia vlastného, zo zákona vynútiteľného práva k predmetu určenia, a to ako dedičke poručiťky P. M., pôvodnej vlastníčky sporných nehnuteľností, vo vzťahu ku ktorým bola vyslovená darovacia zmluva za neplatnú.

22. S ohľadom na uvedené odôvodnenie je potom potrebné konštatovať, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na ňou požadovanom určení, tak ako správne ustálil súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí.

23. Rovnako nie je možné súhlasiť s ďalšou odvolacou námietkou žalovaných v 1. a 2. rade v tom, že žalobkyňa nie je aktívne vecne legitimovanou stranou sporu v žalobe o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, keďže nebola účastníčkou tohto právneho úkonu. K uvedenému odvolací súd udáva, že aktívne legitimovaným v žalobe na určenie môže byť aj subjekt, ktorý nie je účastníkom právneho úkonu, ak sa žalovaný právny vzťah týka priamo jeho právnej sféry, čo je aj v danom prípade, keď právna sféra žalobkyne ako dedičky po poručiťke - dárkyne P. M. je týmto právnym úkonom nesporne dotknutá. Žalobkyňa tak je aktívne legitimovanou stranou sporu i vo vzťahu k tomuto určovaciemu petitu žaloby.

24. Vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci z hľadiska nesprávneho vyhodnotení konania dárkyne P. M., a to konania v duševnej poruche, ktoré ju robí k úkonu neschopnou, a v tejto súvislosti k namietanému znaleckému dokazovaniu a nevykonaniu kontrolného znaleckého dokazovania, odvolací súd udáva, že rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že výsledky vykonaného dokazovania poskytli spoľahlivý podklad pre ustálenie správneho právneho záveru o tom, že P. M. v čase uzavretia darovacej zmluvy dňa 22. 01. 2008 trpela duševnou chorobou, ktorá ju robila na tento úkon neschopnou. Na uvedenou závere nič nemení ani skutočnosť, na ktorú žalované poukazovali tak v priebehu konania, ako i v podanom odvolaní, a síce, že P. M. nikdy nebola zbavená spôsobilosti na právne úkony, pretože pre ustálenie záveru o tom, že osoba konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na daný úkon neschopnou sa nevyžaduje súdne rozhodnutie o obmedzení alebo pozbavení spôsobilosti na právne úkony, ale bezpečné preukázanie takéhoto právne kvalifikovaného konania konajúcej osoby.

25. K uvedenému odvolací súd udáva, že súd pri vykonávaní dokazovania sa môže dostať do situácie, keď je treba poznanie skutočností, ku ktorých zisteniu sú nevyhnutné odborné znalosti a skúsenosti. Odbornými znalosťami sa tu rozumejú iné znalosti, než znalosti práva a iné znalosti a skúsenosti, než ktoré sudcovi dáva všeobecná skúsenosť. Aj takýto znalecký dôkaz podlieha sudcovskému hodnoteniu podľa § 132 OSP, účinného do 30. 06. 2016 (§ 191 CSP účinný od 01. 07. 2016). Oproti iným dôkazom je tu však pri hodnotení podstatný rozdiel, pretože pri hodnotení všetkých ostatných dôkazov, okrem znaleckého, môže súd hodnotiť ich obsah preto, že ich obsah je pre súd daný jeho všeobecnou skúsenosťou a znalosťou logického myslenia. Pri znaleckom dôkaze hodnotí súd vierohodnosť osoby znalca a logickosť správ, ktoré súdu podáva. Pri iných dôkazných prostriedkoch hodnotí súd tieto priamo, bezprostredne, ale zo znaleckého posudku súd hodnotí dôkaz len nepriamo tým, že skúma, či odôvodnenie posudku je v súlade so všeobecnými skúsenosťami a poznatkami a či jeho odôvodnenie je logické a či znalec prihliadal na všetko, čo mu bolo na posúdenie predostreté. Nemôže teda hodnotiť obsah znaleckého posudku po stránke jeho správnosti z hľadiska oboru, pre ktorý bol znalec ustanovený,

pretože pre takého hodnotenie mu chýbajú potrebné a náležité preukázané odborné znalosti. Voľné hodnotenie znaleckého dôkazu súdom teda môže spočívať len v tom, či sa javí znalec v konkrétnom prípade ako vierohodný a či jeho odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám správneho myslenia, a či znalec vychádzal zo zistených skutočností. Ak má súd v tomto smere nejaké pochybnosti, odstráni ich tým, že znalcovi uloží, aby vec riadne vysvetlil, alebo ustanoví nového znalca.

26. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, nemal pochybnosti o správnosti záverov znalca z pohľadu vyššie opísaných súdom hodnotených skutočností, keď je potrebné uviesť, že nemal žiadne pochybnosti o odbornosti a vierohodnosti súdom ustanoveného znalca a ani o tom, že odôvodnenie znaleckého posudku nezodpovedá pravidlám správneho myslenia, a že znalec nevychádzal zo zistených skutočností. Námetka žalovaných v 1. a 2. rade, že znalecký posudok nie je vypracovaný na odbornej úrovni, nie je z tohto pohľadu namieste. Rovnako je potrebné uviesť, že závery znalca v konaní potvrdzujú i ďalšie skutkové zistenia, a to výpovede svedkov, i keď v tomto smere je namieste konštatovať i to, že vykonané dokazovanie svedeckými výpoveďami jednoznačný a komplexný obraz o skutočnom chovaní sa a prejavoch P. M. neposkytujú, keďže sa v tejto otázke z hľadiska jej reálnych schopností diferencujú. Práve znalecké dokazovanie, ako dôkazný prostriedok spôsobilý zodpovedať odbornú otázku z hľadiska existencie, resp. neexistencie duševnej poruchy osoby, ktorá spôsobuje (resp. nespôsobuje) jej neschopnosť k právnym úkonom, je prostriedkom spôsobilým preukázať právne významnú skutočnosť a odstrániť nedostatok v skutkových zisteniach. Rovnako sa nemožno stotožniť s názorom odvolateľiek o odlišných, resp. opačných záveroch znaleckého dokazovania znalca MUDr. Višňovského a znalcov MUDr. Katonovej a MUDr. Štefáka. I z obsahu tohto znaleckého posudku vypracovaného pre účely trestného konania vyplýva záver o tom, že P. M. trpela duševnou poruchou - demenciou stredného až ťažkého stupňa, jej ovládacie a rozpoznávacie schopnosti sú vymiznuté, ako i schopnosť správne vnímať a vypovedať, pričom nevie rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a ani svoje konanie ovládať. Rovnako treba uviesť, že úlohou znaleckého posudku v konaní ČVS: ORP-158/OEK-NZ-2009 bolo posúdiť, či menovaná bola pri podpise darovacej zmluvy schopná správne vnímať, k čomu súdom ustanovený znalec objasnil rozdiel medzi vnímaním a porozumením, keď vnímanie hovorí o odraze deja do vedomia človeka v zmysle podnetov, pričom schopnosť porozumenia vyžaduje zachovanú schopnosť abstraktného myslenia, tvoriť, analyzovať, syntetizovať, chápať vec v kontexte s inou, porozumieť jej.

27. K uvedenému odvolací súd ešte dopĺňa, že samotná skutočnosť, že strana sporu nesúhlasí so závermi znaleckého posudku, nie je dôvodom na to, aby súd v danej veci nariadil znalecké dokazovanie vo forme vypracovania kontrolného znaleckého posudku, pokiaľ sám nemá pochybnosti o správnosti znaleckých záverov. Z práva na spravodlivý súdny proces totiž pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, navrhovaním a hodnotením dôkazov (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

28. S poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie potom súd prvej inštancie vec správne právne posúdil z hľadiska ustálenia záveru o neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 23. 01. 2008, ako i určení, že nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXX k. ú. H. ako rodinný dom súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele registra „C“ č. 855/113 v celosti a nehnuteľnosti, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. H. ako parcela registra „C“ č. 1830 orná pôda o výmere 10050 m² a parcela registra „C“ č. 2215 orná pôda o výmere 10000 m² boli v celosti v čase smrti nebohej P. M., rod. B., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom H. č. XXX v jej výlučnom vlastníctve a patria do dedičstva po nej. Odvolací súd v týchto výrokoch preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

29. Vo vzťahu k zvyšným výrokom napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôsledku podaných odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade, ako i žalobkyne do výroku o trovách konania, zrušeniu podlieha výrok rozsudku súdu, ktorým určil, že žalobkyňa je v celosti vlastníčkou nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. H., a to parc. č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parc. č. 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parc. č. 855/145 záhrady o výmere 220 m², ako i súvisiace výroky o náhrade trov konania, trovách štátu a výrok o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za žalobu.

30. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

31. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

32. Podľa § 157 ods. 2 OSP, účinný do 30. 06. 2016 v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

33. Podľa § 220 ods. 2 CSP, účinný od 01. 07. 2016, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

34. Právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v civilnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 OSP), musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnávať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku; odôvodnenie musí byť súčasne preskúmateľné.

35. Odvolací súd po preskúmaní veci, vo vzťahu k výroku rozhodnutia súdu, ktorým súd prvej inštancie určil, že žalobkyňa je v celosti vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. H., a to parc. č. 855/113 zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parc. č. 855/114 záhrady o výmere 294 m² a parc. č. 855/145 záhrady o výmere 220 m², dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP (predtým ustanovenia § 157 ods. 2 OSP).

36. Súd prvej inštancie v tejto časti rozhodnutia uviedol to, že z vykonaného dokazovania mal zrejmé, že P. M. darovala v roku 1978 žalobkyni z pôvodnej parcely č. 855/15 časť o výmere 1020 m² (novovytvorené parcely č. 855/153, 855/154, 855/155) a následne v roku 1992 darovala darovacou zmluvou žalobkyni celú pôvodnú parcelu č. 855/15. Súd považoval darovaciu zmluvu, uzatvorenú v roku 1992, za čiastočne neplatnú s poukazom na ustanovenie § 41 Občianskeho zákonníka, keďže predmetom daru bola aj časť parcely 855/15 (855/153, 855/154, 855/155), ktoré už patrili žalobkyni na základe darovacej zmluvy z roku 1978. Podľa súdu prvej inštancie tak darovacia zmluva z roku 1992 bola platná len v časti, a to v tej, ktorá sa týkala parciel č. 855/113, 855/114 a 855/145, a teda na základe tejto darovacej zmluvy z roku 1992 žalobkyňa nadobudla do svojho výlučného vlastníctva novovytvorené parcely č. 855/113, 855/114, 855/145, vytvorené z pôvodnej parcely č. 855/15. Súd prvej inštancie

teda konštatoval, že žalobkyňa nadobudla nehnuteľnosti parc. č. 855/113, 855/114, 855/145 na základe darovacej zmluvy z 14. 10. 1992, bez toho, že by z odôvodnenia rozhodnutia bolo súčasne zrejmé, ako k tomuto právnomu záveru dospel. Z odôvodnenia tejto časti rozhodnutia súdu prvej inštancie pritom nie je zrejmé, prečo napriek vykonanému pomerne rozsiahlemu dokazovaniu súd prvej inštancie nezohľadnil všetky v konaní zistené skutkové okolnosti veci a s týmito sa v napadnutom rozhodnutí náležite nevysporiadal. Z vykonaného dokazovania tak vyplýva i to, že v čase spísania darovacej zmluvy z 16. 06. 1978 bola P. M. vlastníčkou parcel č. 855/113 zastavaná plocha a dvor o výmere 652 m², parc. č. 855/114 záhrada o výmere 1150 m² a parc. č. 855/145 záhrada o výmere 238 m² vrátane domu súp. č. XXX postaveného na parc. č. 855/113, nehnuteľnosti vedené v EN SG Nové Zámky na LV č. XXX pre k. ú. H., pričom žalobkyni darovala podiel v rozsahu 1 vytvorený geometrickým plánom č. 762-534-2740-77 zo dňa 30. 03. 1978, v rozsahu novovytvorených parcel (z parcel 855/113, 855/114, 855/145), a to parc. č. 855/153 dvor o výmere 506 m², parc. č. 855/154 záhrada o výmere 294 m², parc. č. 855/155 záhrada o výmere 220 m². Z obsahu takto formulovanej darovacej zmluvy z roku 1978 nemožno konštatovať, že predmetom delenia a darovania bola parc. č. 855/15, tak ako konštatoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, keď je zrejmé, že v čase darovania P. M. vlastnila parc. č. 855/113, 855/114, 855/145, a tieto sa následne rozdelili a vznikli novovytvorené parcely, ktoré boli predmetom darovania. Rovnako je z obsahu spisu zrejmé i to, že na základe Výmeru o vlastníctve pôdy, vydaného Poverením pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. 3068/1948-10/b boli P. M. pridelené do vlastníctva pôdohospodárske nehnuteľnosti, ktoré sú v prídelovom pláne označené ako parc. č. 855/113 dom, dvor o výmere 652 m², parc. č. 855/114 záhrada o výmere 1150 m² a parc. č. 855/145 záhrada o výmere 238 m², čím bola prevedená oprava parc. č. 100/4 o výmere 3456 m² na tieto nové parcely podľa EN. Z darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 14. 10. 1992 vo forme notárskej zápisnice je zrejmé, že P. M. bola vlastníčkou pozemku združeného v užívaní PD Rúbaň o výmere 2158 m², pričom v Stredisku geodézie v Nových Zámkoch je nehnuteľnosť vykazovaná ako zlúčená v EN parcele. č. 855/45 v užívaní PD Rúbaň, a túto nehnuteľnosť darovala žalobkyni. Rovnako je zrejmé to, že žalobkyňa následne nájomnou zmluvou zo dňa 02. 11. 1992 parc. č. 855/15 roľu o výmere 2158 m² prenajala Poľnohospodárskemu družstvu Rúbaň, ako i to, že predmetom prenájmu boli nehnuteľnosti v extraviláne obce. Všetky vyššie uvedené skutkové okolnosti veci súd v rámci rozhodovania o uplatnenom nároku žalobkyne na určenie vlastníckeho práva k parc. č. 855/13, 855/114 855/145 nezohľadnil, keď v zásade v rozhodnutí prevzal skutkové okolnosti tvrdené žalobkyňou už v podanej žalobe, bez toho, aby sa vysporiadal so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo, ako i s argumentáciou žalovaných v 1. a 2. rade v tomto smere v priebehu konania. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na to, že napriek tvrdeniu žalobkyne, že matka jej darovala parc. č. 855/15 dvomi právnymi úkonmi (z roku 1978 a z roku 1992), z obsahu spisu vyplýva jednak vyjadrenie žalobkyne v tom smere, že dvojité vlastníctvo zistila až v súvislosti so snahou jej syna stavať na sporných pozemkoch, ako i to, že až v roku 2006 bolo Správou katastra Nové Zámky žalobkyni oznámené, že parc. č. 855/15 nie je združeným pozemkom začleneným v parc. č. 855/45, ale jedná sa o parcelu, ktorá je totožná s parcelami ČKN č. 855/113, 855/114, 855/145 zapísanými na LV č. XXX vo vlastníctve P. M. a s parcelami č. 855/153, 855/154 a 855/155, zapísanými na LV č. XXX ako vlastníctvo žalobkyne. Z napadnutého rozhodnutia pritom nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že v čase darovania nehnuteľnosti parc. č. 855/15 darovacou zmluvou z roku 1992 P. M. darovala žalobkyni touto zmluvou parc. č. 855/113, 855/114, 855/145. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili účastníci po vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednaní.

37. S ohľadom na vyššie konštatované, súd prvej inštancie sa vo vzťahu k výroku rozhodnutia týkajúceho sa určenia vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnostiam parc. č. 855/113, 855/114, 855/145 s vyššie uvedenými skutkovými okolnosťami veci vo svojom rozhodnutí nevysporiadal, keď z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že pri rozhodovaní by na ne prihliadal a v kontexte všetkých zistených skutočností vyvodil právne závery tak, aby tieto boli preskúmateľné. Len konštatovanie súdu, že žalobkyňa nadobudla vlastníctvo k sporným parcelám (855/113, 855/114, 855/145), je nedostatočné a neodôvodnené a neposkytuje odpovede na podstatné argumentačné tvrdenia prezentované v konaní žalovanými, ako ani na to, čo vyšlo z vykonaného dokazovania najavo. Rovnako nie je zrejmé to, či podľa súdu prvej inštancie mala žalobkyňa nadobudnúť vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam titulom zmluvného prevodu darovacou zmluvou z roku 1992 alebo titulom vydržania, za splnenia všetkých

zákoných predpokladov vydržania, keď samotná žalobkyňa už v podanej žalobe poskytla súdu ako titul nadobudnutia týchto nehnuteľností obe tieto alternatívy.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho výroku týkajúcom sa určenia vlastníckeho práva žalobkyne k parcelám č. 855/113, 855/114 a 855/145 je potrebné ako nepreskúmateľné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu bude tak opätovne, v rozsahu zrušenia vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, zohľadňujúc všetky okolnosti veci tak, ako na ne poukázal odvolací súd vyššie.

39. Predmetom zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie sú i súvisiace výroky súdu o trovách konania, trovách konania štátu a poplatkovej povinnosti, o ktorých súd prvej inštancie opätovne rozhodne v rámci nového rozhodnutia vo veci, vysporiadajúc sa pritom s argumentačnými námietkami strán sporu v podaných odvolaniach. Vo vzťahu k náhrade trov predbežného opatrenia odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti, že trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa nemôžu posudzovať ako celok, aj keď strana má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009). Každú jednu zložku výdavkov, teda aj každý úkon právnej služby, ak je strana zastúpená advokátom, musí súd posudzovať samostatne. Teda i za situácie, že strane vznikol nárok na náhradu trov konania vo veci, z hľadiska posudzovania úkonu právnej služby právneho zástupcu strany v súvislosti s rozhodovaním o predbežnom (teraz neodkladnom) opatrení, v ktorom konaní o predbežnom opatrení strana úspešná nebola (návrh na nariadenie predbežného opatrenia nebol vyhodnotený ako dôvodný), nie je možné takýto úkon, i keď preukázaný, podľa názoru odvolacieho súdu považovať za odôvodnený a účelne vynaložený, a to napriek tomu, že nárok strany na náhradu trov konania vo veci je daný.

40. Záverom odvolací súd udáva, že žalovanými v 1. a 2. rade navrhovanou možnosťou vyslovenia prípustnosti dovolania (§ 238 ods. 3 OSP účinný do 30. 06. 2016) sa odvolací súd nezaoberal z dôvodu, že právna úprava CSP, účinná od 01. 07. 2016, takúto možnosť odvolaciemu súdu neprípúšťa.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).